

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Quarta Euangeliu[m]. Abijt iesus trans mare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Dominica in medio Quadragesime

Postilla

Abijt iesus trans mare ga
llilee quod est tyberiadis
re. Jo. vi. Matth. xiv. Mar.
vi. Hoc euangelium factum est
anno christi xxxii. Iesus apudis domini
ca. luna. xxii. inditi
one. v. Ante initio
um illius euange
lii habetur: qd chri
stus dixit iudeis et
phariseis et scribis
Ego cognoui vos
quia dilectione dei
non habetis in vo
to. Jo. 5.6. bis. Ego veni in no
mine patris mei: et
non accepistis me.
Si ali^r venerit in a
nomine suo: illum
accipietis. Quo
modo potestis cre
dere vos qui glori
am ab iniuicem ac
cipitis: et gloriam
que a deo solo est/
no queritis. Molis
te cogitare qd ego
accusaturn sum
vos apud patrem
est qui accusat vos
Doyles: in quo
vos speratis. Si
em crederetis mo
ysi/crederetis for
stan et inibi: de me
enim ille scripsit.
Si autem illius lit
teris non creditis:
quomodo verbis
meis creditis?

S

Io. 5.6. Post hoc
abijt iesus trans mare galilee. Iudei
em querebant christum interficere: et non
erat adhuc tempus passionis sue: ideo abijt
trans mare galilee: et tunc pauit multitu
dinem in deserto. Et istud miraculum factum
est in principio tertii anni predicationis
christi circa pascha: in quo die festo decol
atus fuit sanctus joannes baptista. Itē

nota pmi Nicco. de lyra: qd mare galileum est
quidam lacus magnus: per quem transitor
danis fluvius. Et dicitur mare pmi modum
loquendi hebraicum: in quo omnis con
gregatio magna aquarū vocat mare. Et
dicitur mare galilee:
a. principia vel regi
one: sicut mare an
glicanum. Et dicitur
mare tyberiadis ex
noe ciuitatis edifi
cate illico: que
antiquitatem cenerent
dicebatur: sed ab
herode tetrarcha
reeditata et am
pliata tyberias est
vocata in honorem
tyberis celari.

Thāil
lo tem
pore: Abijt
vitra
Iesus trans
flacū magnū
mare gal
ilee quod est
a curitate
tyberiadis:

dominā
Ratio
magna: quia videbat signa que
faciebat super his qui infirmit
sunt abijt. ascendit. spater lo
bantur. Subiijtero in montem c
as in quo factū est miraculum sequens
ad docendū eos. sec. c
Iesus: et ibi sedebat cum disci
pulis suis. Erat autem proxi
mū pascha dies festus iudeorum.

bynuersaz regione
illā: cuperūt in gra
batis eos qd se ma
re habebant circū
ferre vbi euz audi
ebant esse: et sanab
at oēs. c Sub
ut qd in motem.
Lyrā: quia gratiō
cus deuōtōrū et do
cerine aptus.
d Et ibi sedē
bat cū discipu
lis suis, docens
eos consolando.

e Erat autem proximum pascha
dies festus iudeorum. Sciendū pmi
sanctum Thomā de aquino: qd in sequen
ti pascha fuit christus crucifixus. Unde Jo. 13.33
ab isto miraculo. s. de quinqz panibus us
qz ad passionē christi fuit annus vius.
Ad istud pascha nō ascendit christus: vt
aspectu suo nō excitaret furorē et inuidi

A **a** am iudeoz. a **C**ū subleuasset ergo oculos iesus: et vidisset: quia multitudine maxima venit ad eum. Ic pro mat. 14. b. pter deuotionē. Unde dicit: q̄ securē sūt euī turbe pedestres de ciuitatibus. **L**y/ ra. Tantum em̄ de siderabant audire christū: q̄ obmīse runt apportare ali mēta: ppter quod necessariū fuit fieri hoc miraculum.

b **D**ic ad philippū. scz. Quare non querit a iuda/ qui eras dispensa/ tor: Respōdīc san/ cus Thos. super Joannē: q̄ philip/ pus erat oriūdus de illa patria: et iō specialē sollicitudi/ ne gerebat de tur/ ba. **c** **E**nde ememus panes

B **v** tā madūcet hīz hoc autem dice bat tentans eū. **T**ho. Christus nō questuit vt addisce ret: hīz ut philippuz p̄bare. **d** **I**psē em̄ sciebat quid fac. est. R̄dit ei philipp⁹: Du cētoz denarioz panes non suffi cīlēt eis. **L**y. q. d. Paupes sum⁹: tā tam pecuniam ha/ bere non possum⁹: et si haberemus: nō sufficeret p̄ refectio ne eorum. Ideo sequit: **e** **C**ūt vñus quisq̄ modicū quid accipiat. **T**ho. Et est argumentū exp̄ssū: q̄ christus cā tota familia sua nō habebat duceros de narios. Hodie em̄ parū videt vni clero vel episcopo habere centum marcas an/ uatim: tā vñā bene expendat. **f** **D**i

cit ei vñus ex dīscipulis eius andré **C**as frater simonis petri. **E**st pū. vñ⁹ hic q̄ habet qnq̄ panes hordeaceos ⁊ duos pisces. Et puer iste dī suffisse mar tialis: qui fuit de parentela sancti petri ⁊ andréz fratrū. **G**ū Chrys. Andreas erat excellentior in fide q̄ philipp⁹ nō dum perfectus: q̄ videtur aliqualiter credidisse: q̄ possit per christum mul tiplicari panes isti. Quod autem ad dit: **g** **S**ed hec quid sunt inter tantos. **O**stēdit imbecillitatē fidei eius: putabat enīz q̄ non sic sufficeret parum sicut mul tū: nec plene capie bat omnipotētiā christi: equalē enīz poterat latiare m̄titudinem de pau cīs sicut de multē. **h** **D**icit ergo iesus: Facite ho mines dīscube re i. ordinate sedē read comedendū. Et apli obedītes verbo christi ita se cerunt: nō interro gantes quid debe rēt hoīes comedē re. **i** **E**rat autē fēnum multū in loco. **D**iscubuerūt ergo k interponit ad ostēendum q̄ locus erat aptus ad sedendum. **T**ho. Terra em̄ illa valde calida est: ⁊ ideo tempestiuū me tunt q̄ nos hic in terris nostris: ergo cir ca pascha habuerunt fēnum in pratis. **k** **D**iscubuerūt ergo viri numero quasi quinq̄ milia. except̄ mulierib⁹ ⁊ parvulissq̄ non numerant hic bī lega

Dominica in medio Quadragesime

Item consuetudine sed solam viria virginis anni et supra. Attende pmi Hieronymi in libro cui libet millennario corepondeat unus panis. a **A**ccepit ergo Iesus panes, scilicet in manus suas. Thomi. Et sic panes illi multiplicati sunt in manibus suis virtute oportet tunc super. et quod panes illi los sic mirabiliter multiplicare potest: potest etiam panem in corpore suum vertere. b **L**et gratias egisset, id. cum benedicimus panem eo modo quo solus erat benedicere meum. In hoc datum nobis exemplum: ut a principio nescire dicamus. Benedicite: qui sciunt: aut unum Pater noster: et in fine mense Gratias deo: quod omnia bona equalia sunt dona dei. c **D**istribuit discumbentibus Tho. Non ipse per se sed per discipulos. Dedit enim discipulis: et discipuli apposuerunt turbas. d **S**imiliter et ex piscibus. Atque volebant, id est usque ad saturitatem. e **E**t autem impleti sunt, id est abundantiter refecti. f **D**ixit discipulis suis, non turbis: quia discipuli fuerint sacerdotes: et ideo voluit ut ipsi reliquias lewarent. g **L**olligite que supererant fragmenta ne vereantur. Precepit hoc christus ad confirmationem deitatis et manifestationem miraculi. Tho. In hoc datum nobis christianis exemplum: ut post prandium reliquias non disperdas: sed propter pauperes colligantur. h **C**ollegerunt ergo et impleuerunt duodecim copinos fragmentorum et quinque panibus hordeaceis et duobus pilibus que superfuerunt his qui manducauerant. Ly. Hoc dicit ad evidentiam miraculi: quod plus remansit quam a principio apostoli tu fuit. Tho. Et ista dictis patet: quod parres erant copinos numero apostolorum: in quo monstratur quod doctrina apostolorum tota orbem erat distributa ex reliquo doctrina christiana. i **I**lli ergo hoies cuicunque vidit: et fecisset signum. dicitur. per manus apostolorum. sibi in reliquo de panibus et piscibus. b **A**ccepit ergo Iesus panes: et cum sibi ppter exemplum. per manus apostolorum. c **G**ratias egisset: distribuit discipulis libus. Similiter et ex piscibus. multiplicabat. sicut satani. e **V**olebat. Ut autem impleti sunt: dixit discipulis suis: Lolligite que super reliquias de panibus et piscibus. b **U**erant fragmenta ne vereantur. Lolligerunt ergo et impleuerunt duo spumas: media correpta. decim copinos fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis et duobus piscibus que superfuerunt his qui manducauerant. Illi ergo hoies et tantum miraculum. cuicunque vidissent et fecisset signum dicebant: Quia hic est vere propheta. k **Q**uia hic est vere propheta qui venturus est in mundum. l **V**erum et saluator. sicut videt eum. unde: Pro deus propheta de gente tua et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi dominus deus tuus: ipsum tantum audies. Hoc est impletum in ipso domino nostro Iesu christo: ergo dicebant: hic est vere propheta: id est ille magnus propheta promissus nobis a Moyse. l **Q**ui venturus est in mundum, ad ipsius salvandum. Sic autem non venerunt alii prophete sed solum ad denunciandum istius adventum. **C**irca praesens euangelium ubi agitur de illo coniunctio quinque panum: queritur primo: qui ministri fuerunt in illo coniunctio? Respondebat quod discipuli christi: quibus christus dixit: Facite homines discubere. Et Martialis fuit puer iste quis fuit puer cuiusdam panis?

A q̄ habuit quinq̄ panes & duos pisces: ut ha-
bet in legēda sua. Scđo q̄ritur: quot fue-
runt cōuius: q̄ forte quinq̄ milia viroꝝ.
Sed cur nō nominant fēming: cum tales
hodie plus q̄ viri sequi videant̄ christuz
in audiēdo sermo-
nes: in pceptiōe eu-
charistie: & in ecclē-
siaꝝ frequentationeꝝ.
Rūdet Theophi-
lus. Scripture co-
suetudine sequitur
hic Joanes: q̄ scri-
psit. I.a pētura solū a virgin-
ti annis ysq̄ ad qn
quaginta numerat
viros ad bella ap-
tos: sicut Doyles
fecit. Tertio queri-
tur q̄s fuit magiꝝ et
cocus in cōuiuo &
Rūdet q̄ christus
qui accepit panes
in manus suas: iſi
gnū q̄ sua potētia
q̄ creauit egl̄ & ter-
rā: q̄ gubernat mā-
dū: posset multipli-
care panes: nō no-
uos panes crēado
b̄m Thomā in. iij.
parte līme: lī pia-
cētes multiplican-
do: silt ex piscibus
quantū volebat. Quarto q̄rit: an panes
illi & pisces fuerūt optimi sapidissimi?
Rūdet Jacob⁹ ianuēsis. Credendum est
q̄ sic salter in sua specie: & a similiꝝ phar p
Chrys⁹. sicut illud Joānis: ubi christus in
nuptiis mutauit aquā in vinū: ubi sic dicit
Talia sunt christi miracula: vt multo bis
q̄ per naturā sīt̄ speciosiora & ueliora sī-
ant. Quinto querit: cur nō vinū xpinauit
homib⁹ istis: quos sic pauit quinq̄ pa-
nibus & duob⁹ pisib⁹? Rūdet q̄ potu-
it esse vt panes & pisces. prierat̄ habue-
rint tā cibi q̄ potus: sicut etiāz adhuc ho-
die apothecarii sciunt cōscere electuaria
cibi simul & potus naturā habentia.

Dominica in passione domi-
ni. Euangelium Joānis. VIII. f.
quasi circa finem.

Quis ex vobis arguet me **L**

de pcto tc. Joā. viii. Historia Pocilla
būius euangeli facta est anno

christi. xxxi. p. kalē. Octo. feria

iii. inditione. v. Ante initū illius euangeli

scribit̄ sanc⁹ Joān-

nes in eodē cap. q̄

iudei dixerunt chris-

to: Pater n̄ abra-

am est. Dicit̄ el̄ ie-

sus: Si fili⁹ abraꝝ

estis: o p̄a abraꝝ fa-

cite. Mūc aut̄ que-

ritis me interficere

boiem q̄ veritatem

vob locut⁹ sū: quā

audiui a deo: h̄ ab-

raā non fecit. Et p̄

pauca: Vos ex pa-

tre diabolo estis: &

desideria patris ve-

stri vult⁹ facere: ille

bomicida erat ab

initio: & in veritate

nō stetit: q̄ non est

veritas in eo. **D**u-

loquis mendaci⁹:

er ap̄iūs loqui⁹: q̄

mendax est & pater

eius. Tunc imedi-

ate sequitur euān-

gelium hodiernū.

a **Q**uis ex vo-
bis arguet me d

tc. Lyra. q. d. si habetis aliqd peccatum

quod possitis super me ostendere: parat⁹

sum audire: & me rōnabiliter purgare: et

ideo cū hoc non possitis facere. b **S**i

veritatem dico vobis. Si pro qua.

c **Q**uare nō creditis mihi. Et sub-

dit causam dicens. d **Q**ui ex deo ē

verbum dei audit. Notandum q̄ al-

quid ex deo ē dupliciter. Uno modo b̄m

naturam: & sic omnis creatura est ex deo

qui est largitus ei esse. Alio modo sūt al-

qui specialiter ex deo per gratiam: vt qui

recte credunt in deum: & mandata ei⁹ ser-

uant. De illis dicit dominus: **Q**ui ex deo

deo ē: verba dei audit: delectabiliter et

o 5

Joā. 2. b